

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710214921
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:6710214921.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého D. N., nar. XX.XX.XXXX a I. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpení v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., deti matky M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., Y. X a otca D. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., D. X, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 5P/198/2011-173 zo dňa 15. januára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e s tým, že týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/20/2008-90 zo dňa 12.03.2009.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom znížil vyživovaciú povinnosť otca k mal. D. zo sumy 50 Eur na sumu 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 09.10.2013, ktoré je povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Zároveň znížil vyživovaciú povinnosť otca k mal. I. zo sumy 40 Eur na sumu 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 09.10.2013, ktoré je povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Tým rozhodol o zmene rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/20/2008-19 zo dňa 12.03.2009. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní postupoval podľa ust. § 62 ods. 2, 3, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Vychádzal zo zásady, že výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý existuje v čase vydania súdneho rozhodnutia, pričom súd prihliada i na okolnosti, ktoré viedli k danému stavu. V danom prípade dospel k záveru, že ide o subjektívne zavinenie otca maloletého, že sa momentálne nachádza vo výkone trestu, pretože dôvodom výkonu je práve neplnenie si vyživovacej povinnosti voči mal. deťom. Vzhľadom na to, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nepracuje a je reálny predpoklad, že sa po návrate z výkonu trestu odňatia slobody opäť riadne zamestná, teda s poukazom na predpokladaný príjem otca, ktorý v danom prípade nedáva možnosť poskytovania výživného na mal. deti vo výške uloženej pôvodným rozhodnutím, pretože v tom čase otec mal. detí mal vyživovaciú povinnosť len voči mal. S. a v súčasnosti má vyživovaciú povinnosť celkom na 5 mal. detí, rozhodol o znížení vyživovacej povinnosti otca.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. V odvolaní uviedol, že žiadal zníženie výživného na mal. deti s účinnosťou od marca 2010, preto, súdiac podľa obsahu odvolania, sa otec domáha, aby odvolací súd jeho návrhu na zníženie výživného s účinnosťou od marca 2010 vyhovel. Súdu vytýkal, že pomery otca sú nesprávne prešetrené, keďže má súdom určenú vyživovaciú povinnosť len na tri mal. deti, k dvom deťom z manželstva s C. N. výživné určené nie je, nakoľko po výkone trestu odňatia slobody mieni s manželkou naďalej žiť a spoločne sa starať o svoje deti, nesprávne je tiež uvedené, že vo výkone trestu je z dôvodu, že bol odsúdený pre trestný čin neplnenia si vyživovacej

povinnosti, pričom tvrdí, že bol odsúdený za úverový podvod. V odvolaní poukázal na to, že podal návrh na obnovu súdneho konania proti rozsudku Okresného súdu Malacky, sp. zn. 8P/20/2008. Záverom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko prvostupňový súd nedostatočne zistil skutkový stav.

Matka sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku k podanému odvolaniu uviedol, že s odvolaním otca nesúhlasí. Uviedol, že otec návrh na zníženie výživného podal dňa 30.10.2010. V roku 2010 predal rodinný dom po starom otcovi, z čoho mal finančné prostriedky a mohol ich použiť na úhradu výživného. Tiež je z výsluchu otca zrejmé, že otec si brigádnicke „načierne“ privyrábal a je preto diskutabilné, či príjem v sume 60 Eur až 80 Eur z tejto činnosti zodpovedá skutočnosti. Či bol otec odsúdený za neplnenie si vyživovacej povinnosti alebo za úverový podvod (ako uvádza v podanom odvolaní), dostal sa do tejto situácie vlastným pričinením. Otec si dlhodobo neplní vyživovaciu povinnosť a matke je poskytované náhradné výživné od roku 2011. I pri znížení výživného s účinnosťou od 09.10.2013 bude matka povinná vrátiť pomernú časť poskytnutého náhradného výživného, čo ju finančne zaťažuje.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. s úpravou, že napadnutým rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/20/2008-90 zo dňa 12.03.2009. Odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Otec detí dňa 30.09.2010 na Okresný súd Zvolen uplatnil návrh na zníženie výživného.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (vecne a miestne príslušný na konanie a rozhodovanie v predmetnej veci) svojím rozsudkom znížil vyživovaciu povinnosť otca k mal. D. zo sumy 50 Eur na sumu 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 09.10.2013 a vyživovaciu povinnosť otca k mal. I. zo sumy 40 Eur na sumu 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 09.10.2013. Takto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/20/2008-90 zo dňa 12.03.2009.

Nakoľko odvolaním, ktoré proti rozsudku okresného súdu podal len otec, otec žiadal, aby krajský súd rozhodol o znížení výživného ku dňu podania návrhu, t. j. 30.09.2010, resp. k marcu 2010, krajský súd sa zaoberal tým, či sú dané dôvody na zníženie výživného s účinnosťou, ako žiada otec.

Ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine upravuje, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Zmena rozsudku alebo dohody schválenej súdom novým rozsudkom môže byť vydaná len na návrh oprávneného. Uplatnenie princípu dispozíčného a princípu oficiality ovplyvňuje určenie dňa, ku ktorému je súd oprávnený zmenu výživného vyhlásiť. Pri maloletých oprávnených môže súd posunúť dátum vzniku zmenenej povinnosti aj pred deň začatia konania, a to až tri roky. V takom prípade však musí byť splnená zákonná podmienka, že sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorá vyplýva z ust. § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Keďže v danom prípade neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bol daný dôvod zmeniť rozsah vyživovacej povinnosti otca od marca 2010 (tak ako to otec v odvolaní navrhoval), boli odvolacie námietky otca nedôvodné.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky otca, resp. jeho odvolací návrh na zníženie výživného ku dňu 30.09.2010 (deň začatia súdneho konania v danej veci).

Otec svoj návrh na zníženie výživného odôvodňoval tým, že je nezamestnaný a z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. poberá len dávku v hmotnej núdzi, z ktorej nie je schopný platiť doteraz stanovené výživné, a to na mal. D. sumou 50 Eur mesačne a na mal. I. sumou 40 Eur mesačne. Prvostupňovým súdom bolo zistené, že otec v septembri, októbri a novembri 2010 poberal dávku v hmotnej núdzi po 118,30 Eur, v decembri 2010 a v mesiacoch január, február, marec 2011 po 181,37 Eur, apríl, máj, jún 2011 po 118,30 Eur.

Podľa správy ústavu na výkon trestu odňatia slobody bol otec detí dodaný do Ústavu na výkon väzby J. J. dňom 09.10.2012. Podľa zápisnice o výsluchu otca zo dňa 07.03.2013 otec predtým, ako nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, bol dobrovoľne nezamestnaný. V tej dobe otec nebol vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, ani hnutelých vecí väčšieho rozsahu, v roku 2010 predal rodinný dom po starom otcovi. V roku 2010, 2011 bol podľa svojho vyjadrenia otec zamestnaný v spoločnosti J., jednalo sa o zamestnanie na dohodu a dostával 1 Euro na hodinu. Podľa vyjadrenia otca tento pracovný pomer v spoločnosti J. ukončil, pretože mu zostávalo málo peňazí a bol nútený hľadať si inú prácu - brigády načierno, kde zarábala 60 Eur až 80 Eur v priemere.

Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná, dlhší čas trvajúca zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného je povinnosťou súdu dôsledne porovnávať okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase poslednej úpravy a v čase nového rozhodovania o výške výživného.

Z obsahu spisu vyplýva, že výživné zo strany otca pre mal. D. a I. bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/20/2008-90 zo dňa 17.03.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.03.2009. Výživné zo strany otca bolo určené sumou 50 Eur na mal. D. a vo výške 40 Eur mesačne na mal. I.. Otec voči tomuto rozsudku nenamietal, odvolanie nepodal, pojednávaní sa nezúčastňoval a v čase rozhodovania bol evidovaný ako platca do Sociálnej poisťovne. Jeho zamestnanie ani príjem zistený nebol. Z obsahu predmetného spisu sa javí, že nepracoval.

Pokiaľ teda otec mal. detí žiadal zníženie výživného s poukazom na to, že je nezamestnaný, odvolací súd musí len konštatovať, že pomery od rozhodnutia Okresného súdu Malacky, sp. zn. 8P/20/2008 sa nezmenili. Otec síce v trvalom pracovnom pomere nepracoval, bol v evidencii nezamestnaných, čiastočne vykonával prácu na dohodu, ktorú vzhľadom na nízky príjem ukončil a pracoval brigádnicke.

Pokiaľ od poslednej úpravy výživného (konanie na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/20/2008) nenastala v pomeroch otca zásadná zmena, nebol daný zákonný dôvod na zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti, ako to otec žiadal.

Opodstatnené boli námietky otca v podanom odvolaní ohľadne tvrdenia, že naposledy nebol vo výkone trestu pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. Vo výkone trestu, z ktorého bol dňa 17.07.2014 podmienene prepustený, bol na základe rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5T/73/2013, a to pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Opodstatnené bolo aj tvrdenie otca, že na Okresnom súde Malacky sa pod sp. zn. 5C/143/2014 vedie konanie o obnove súdneho konania, sp. zn. 8P/20/2008, o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Tieto odvolacie námietky však nemali vplyv na správnosť rozhodnutia o znížení výživného, preto súd na tieto neprihliadal.

Vzhľadom na to, že odvolanie otca nebolo dôvodné, krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.